

Munnpleiemidler for born og unge

[1-8]

Tannbørste, tannkrem, fingerbeskyttar og munntørk	
<ul style="list-style-type: none"> • TePe special care tannbørste, TePe kids extra soft tannbørste og soft tannbørste • Elektrisk tannbørste kan også brukast når tannpuss er vanskeleg • Salutem og Zendium, for born under 6 år. Fluortannkrem utan såpestoffer med mild smak og skånsam mot sensitive slimhinner • Proxident, Salutem og Zendium Classic tannkrem, for born over 6 år. Fluortannkrem utan såpestoffer og som er skånsam mot sensitive slimhinner • Proxident fingerbeskyttar, lita/stor. Gjev avlastning for kjeven, støtte og beskyttelse for den som utføre munnhygiene på andre. Toler belastning og reingjerast med desinfeksjonsmiddel eller vatn • Proxident munntørk, lita/stor. Skumpute på pinne for å reingjere tenner og slimhinner når børsting ikkje lar seg gjere. Dypp i til dømes vatn, saltvatn, Paroex munnskyl eller anna eigna munnskyljevæske. Eingongsbruk 	
Munnskyljevæske	
Reinsande (førebyggjande)	<ul style="list-style-type: none"> • Hydrogenperoksid 3% fortynnas ved 0,1% ved å blande 1 ts (5ml) i ¼-1 glas vatn til gurgling av munnhole. Er desinfiserande og løyse opp slim • Fysiologisk saltvant, løyser opp slim • Paroex munnskyl (0,12 % klorhexidin) har ein smak som dei fleste born liker. Antibakteriell. Munnen skyljast eller vaskast med 10 ml løysning, 2-3xdagleg. Kan erstatte tannpuss i periodar når det er vanskeleg å børste. Bør ikkje brukast ved opne sår i munnen • Bisolvon, mikstur 0,8 mg/ml. For born over 2 år. Løyser opp seigt slim slik at det blir meir tyntflytande og lettare å hoste opp
Smørande (førebyggjande)	<ul style="list-style-type: none"> • Flux dry mouth munnskyl med fluor (0,2 % NaF/2mg/ml) for born over 12 år som er tørre i munnen. Stimulerer spyttproduksjonen, fukter og smørje slimhinner samt beskyttar mot karies. Mild smak av jordbær/mint. Munnen skyljast eller vaskast med 10 ml løysning 2xdagleg. Kan erstatte tannbørsting • Flux junior munnskyl med fluor (0,05% NaF), for born 6-12 år. Fruktmint, jordbær eller bringebærsmak. Beskyttar mot karies. Munnen skyljast eller vaskast med 10 ml løysning 2xdagleg
Smertelindrande	<ul style="list-style-type: none"> • Andolex munnskyl, benzydamin 1,5 mg/ml (reseptbelagt), for born over 12 år. Behandlinga er anti-inflammatorisk og bedøvande. Ved kur ved auka risiko for å utvikle mukositt skal behandlinga byrje 1 dag før kuren starter og fortsette i to veker. Skylje, gurgle eller vaske munnen med 10-15 ml i Ca 30-60 sekunder, 3-4 gongar pr. dag, i to veker. Løysninga skal ikkje svelgjast, men spyttast ut • Xylocain viskøs, 20 mg/ml mikstur (reseptbelagt). Oppløysning til å skylje i munnen og/eller svelgjast ned gjev då ein smertestillande effekt i munnen og/eller øvre mage-tarmkanalen. Kan blandast med fløte, etter blanding er den haldbar i 24t. Dosering etter vekt

Saliva- og munnfuktgel
<ul style="list-style-type: none"> • Aloclair gel dannar ein beskyttande hinne som gjev hurtig smertelindring ved sår i munnen. Aloclair gjer at det kan bli meir behageleg å ete og drikke • Proxident munnfuktgel (gul serie) lindrar svært tørre og følsame munnslimhinner • Zendium saliva gel inneheldt fluor, for vaksne og born over 12 år. Danne ein beskyttande film og tilføre munnen fuktigheit. Stimulerer til spyttproduksjon. Ein erte stor mengde blir fordelt på slimhinner og tannkjøtt med finger eller munntørk
Munnspray
<ul style="list-style-type: none"> • Afta Clear munnspray er mekanisk plaster som fremma tilheling av sår. Gjev augeblikkeleg smertelindring • Proxident munnspray (gul serie) med smørande solsikkeolje som er tilpassa svært tørre og følsame munnslimhinner • Saliva orthana er ein munnspray mot munntørrleik som stimulerer spyttsekresjon
Spyttstimulerande og kariesførebyggjande tablettar og leppomade
<ul style="list-style-type: none"> • Flux sugetablettar 0,25 mg og 0,50 mg fluor (bringeber, sitron, banan, mint). Flux sugetablettar 0,12 mg og 0,5 mg fluorid. Fluortablettar for kariesførebyggjande effekt. Tablettar skal ikkje takast i forbinding med tannbørsting, inntak skal spreiaast utover dagen. Maksimal dagleg dose 3-12 år: 2 tablettar (0,25 mg), over 12 år: 4 tablettar (0,25 mg). Dosering til born under 12 år skal bestemast av tannhelsepersonell • Salivin spyttstimulerande tablett ved munntørrleik inneheldt 0,05 mg fluor • Xerodent sugetablett (0,25 mg fluorid og eplesyre) stimulerer spyttsekresjon og brukast ved problem forårsaka av minska spyttsekresjon samt for å førebyggje karies. Dosering som ved fluortablettar • Proxident leppebalsam er fuktande og mjukgjerande

Referansar:

1. Thorsen, L., *Lindring av munnhuleproblemer*. Sykepleien, 2016.
2. *Nasjonale faglige retningslinjer. Tannhelsetjenester til barn og unge 0–20 år. Kapittel 2. Helsefremmende og forebyggende tannhelsetjenester til alle barn og unge*. 2019, Helsedirektoratet: Oslo.
3. Barrow, L., *Mouth care-oral care of the paediatric oncology pasient and haematopoietic stem cell transplant pasient*. 2018: The royal childrens hospital, Melbourne.
4. Campisi, G. and G. Pizzo, *Best practice. Gingivitis*. 2019: UK, BMJ.
5. Lalla, R.V., et al., *MASCC/ISOO clinical practice guidelines for the management of mucositis secondary to cancer therapy*. Cancer, 2014. **120**(10): p. 1453-1461.
6. Herlofson, B.B., *Sodium lauryl sulfate: clinical and biological effects of a toothpaste detergent*. Doktoravhandling. Oslo: Department of Oral Surgery and Oral Medicine, Department of Oral Biology, Dental Faculty, University of Oslo. 1996.
7. Dahllöf, G. and M.B. Agholme, *Mun- och tandvård vid cancerbehandling av barn och ungdomar. "Läkemedel och preparat"*, Barnecancerfonden, Editor. 2015, Snick-Snack AB: Sverige. p. 12-13.
8. *Kjevekirurgisk avdeling Haukeland Universitetssjukehus, Erfaringsbasert kunnskap og konsensus*. 2020.